

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a JUDr. Věry Šimůnkové ve věci žalobce **T.n. a.s.**, IČ: x, se sídlem x, zastoupeného Mgr. Martinem Reisingerem, advokátem se sídlem Pod Sychrovem I. 866/40, 101 00 Praha 10, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2013, č. j. 19433/13/5000-26000-711361,

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) dodanou do datové schránky Krajského soudu v Brně dne 30. 9. 2013 a následně postoupenou Krajskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2013, č. j. 19433/13/5000-26000-711361 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu (dále též „orgán prvního stupně“) ze dne 14. 5. 2013, č. j. 166702/13/4000-49000-050264. Tímto rozhodnutím byla žalobci podle § 48 odst. 1 písm. c) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „loterijní zákon“) uložena pokuta ve výši 300.000,- Kč za provozování loterie nebo jiné podobné hry v rozporu s loterijním zákonem, čehož se dopustil tím, že v rozporu s § 1 odst. 8 loterijního zákona nečinil v kanceláři T.n., nám. x, taková opatření, aby se osoby mladší 18 let nemohly účastnit kurzových sázek, když dne 2. 11. 2012 přijal dvě sázky od osoby mladší 18 let.

Žalobce vyslovil zásadní nesouhlas s tím, že se vedle své zaměstnankyně, která byla za své jednání potrestána v samostatném správním řízení podle jiného ustanovení loterijního zákona, měl i on dopustit správního deliktu jako provozovatel loterií a jiných podobných her. Namítá, že v průběhu celého správního řízení označil řadu důkazů, ze kterých jednoznačně plyne, že jako provozovatel naopak činí maximum možných opatření, aby se hry nemohla zúčastnit osoba mladší 18 let (pracovní smlouva a pověření zaměstnance, provozní řád společnosti, herní plán, návštěvní řád a pravidelná školení).

Žalobce konstatoval, že smyslem a účelem správního trestání je zejména výchova, prevence a vhodné působení na toho, kdo se dopustil protiprávního jednání, a to takovým způsobem, aby propříště k takovému jeho jednání nedošlo. V daném případě se jednoznačně jednalo o selhání lidského faktoru, tedy jeho zaměstnankyně, která za to byla správním orgánem potrestána a pro kterou to bylo po návratu z rodičovské dovolené obrovské životní selhání. V jejím případě mělo potrestání skutečně smysl a lze věřit tomu, že udělená pokuta pro ni bude velkým mementem do budoucna a že se již takového pochybení nedopustí. Žalobce však zcela postrádá smysl a účel jemu uložené pokuty. Žalobce si je jako etablovaný subjekt na loterijním trhu plně vědom své elementární povinnosti plynoucí z loterijního zákona učinit vše proto, aby nedocházelo k účasti na hře u osob mladších 18 let. Ostatně za takové jednání nebyl nikdy předtím správně potrestán. V tomto smyslu zcela dle požadavku loterijního zákona dlouhodobě činí řadu opatření, která k dodržování takové povinnosti směřují, tedy činí taková opatření, aby se nezletilé osoby nemohly hry zúčastnit. Žalobce tuto zákonnou povinnost trvale a bezvýhradně plní, a to samozřejmě i v konkrétním případě, kdy bylo zjištěno pochybení jeho zaměstnankyně.

Žalobce dále namítl, že nesouhlasí se závěrem žalovaného o objektivním charakteru odpovědnosti za dodržování povinnosti zajistit taková opatření, která zamezí hře osobě mladší 18 let, s jeho závěrem, že uloženou pokutu lze chápat jako prevenci zabraňující budoucímu páchání správního deliktu a ani s tím, že žalobcem uvedená opatření nebyla účinná a proškolení zaměstnanců nebylo řádné. Co jiného než pravidelná minimálně jednorozční školení a testování zaměstnanců (zaměstnankyně byla mimochodem čerstvě proškolená po svém návratu z rodičovské dovolené), mystery shopping, interní předpisy žalobce či text pracovněprávních dokumentů má sloužit k vpravení elementární informace o povinnosti nepřijímat sázky od nezletilé osoby jeho zaměstnancům. Takovou povinnost lze přitom označit i za obecně známou každé svéprávné fyzické osobě, kdy hranice 18 let jako hranice dospělosti je spojena s povolením řady jiných činností, které jsou vyhrazeny dospělým. Na všechna tato opatření po celou dobu správního řízení žalobce odkazoval a v potřebném rozsahu je doložil, a to včetně návrhů na výslech svědků, které však orgán prvního stupně nezohlednil či neprovedl a žalovaný takový jeho postup potvrdil.

Žalobce také napadá postup žalovaného, který s argumentem, že žalobce v řízení v prvním stupni na svoji obranu tvrzení a důkazy o provádění kontrol svých zaměstnanců a provádění mystery shoppingu neuvedl, se odmítl takovými důkazy zabývat. Žalobce takové nezohlednění důkazů, které jsou pro danou věc podstatné, odmítá, jelikož jimi v odvolacím řízení zareagoval na správní úvahu správního orgánu, kterou nemohl dříve předjímat, a to na spekulaci žalovaného, že nedostatečně u svých zaměstnanců provádí kontroly dodržování jejich povinností. Aby žalobce takové ničím nepodložené a nepředvídatelné dohady správního orgánu vyloučil, uvedl v odvolacím řízení další důkazy, které takové dohady vylučují, a je přesvědčen o tom, že tak nemohlo dojít k novotám.

Žalobce rovněž nesouhlasí s odmítnutím jeho námitek poukazujících na marginální vklady nezletilé osoby, která uzavřela sázky za 5,- Kč a 10,- Kč. Žalobce má za to, že výše

vkladu má přímý vliv na společenskou nebezpečnost správního deliktu a že je nutné činit rozdíl mezi situací, kdy nezletilá osoba utratila za sázky celkem 15,- Kč a hypotetickou situací, když by takto utratila např. 1.500,- Kč či vyšší částku. Úvahy žalovaného o potenciální vysoké výhře ze vsazených sázek nejsou ničím doloženy. Žalovaný argumentuje rizikem vzniku závislosti u nezletilé osoby a zde právě má výše vkladu podstatný význam. Stejně jako vypití malého piva 16letým chlapcem zřejmě nepovede ke vzniku jeho budoucí závislosti na alkoholu, na rozdíl od situace, když by pravidelně pil láhev rumu, nepovede ke vzniku závislosti na kursových sázkách ani situace, kdy si stejný chlapec vsadil, byť protiprávně, drobnou sázku celkem za 15,- Kč.

Závěrem žalobce namítl, že nesouhlasí s výší vyměřené pokuty. Uložená pokuta je dle žalobce vzhledem k řadě důkazů potvrzujících, že jako provozovatel zanedbal svoji povinnost zajistit příslušná opatření směřující k zabránění hry osobám mladším 18 let, a vzhledem k marginálnosti sázky nepřiměřená, a to minimálně o řád, pokud by se tedy mělo vůbec jednat o jeho odpovědnost za správní delikt. Byť si je žalobce plně vědom své objektivní odpovědnosti za podnikatelskou činnost a dodržování příslušných právních předpisů, je toho názoru, že mu nemůže být přičítáno k tíži protiprávní jednání jeho zaměstnankyně, kterou prokazatelně dostatečně proškolil a poučil a učinil tak všechna možná opatření, která lze po něm spravedlivě požadovat k tomu, aby byl vyloučen příjem sázky od nezletilé osoby. Danou situaci lze podle něj přirovnat k tomu, když by např. provozovatel televizního vysílání byl hnán k odpovědnosti a trestán za to, že se rodiče nezletilého dítěte dopustili zanedbání jeho mravního vývoje tím, že jej z nedbalosti či dokonce i úmyslně nechali sledovat v nočních hodinách nevhodný pořad pro děti. Přitom takový provozovatel televizního vysílání opatřil takový nevhodný pořad pro mladistvé příslušným označením, ať už hvězdičkou či písemným upozorněním před jeho začátkem a vysílal ho po 22 hodině.

Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí orgánu prvního stupně, jež mu předcházelo, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že je jednoznačně přesvědčen o závažnosti předmětného správního deliktu a o nezbytnosti jeho sankcionování uložením pokuty. Veřejným zájmem chráněným loterijním zákonem je, jak je uvedeno v § 1 odst. 1 tohoto zákona, vymezení rámce pro zákonem povolené podnikání v oblasti loterií a jiných podobných her a pro jejich provozování, ochranu osob, které se účastní loterií a jiných podobných her, a omezení společenských rizik této účasti. Potenciální společenská nebezpečnost byla zákonem o loteriích reflektována a určitá porušení zákona byla v jeho § 48 kategorickým způsobem označena za sankcionovatelné protiprávní jednání. V této právní normě není stanoveno, že by podmínkou její realizace mělo být zjištění vazby na konkrétní škodlivé následky. Stanovení určitých povinností a tím zároveň i vymezení protiprávního jednání, kontrola a sankcionování jejich dodržování má v daném směru působit preventivně. Preventivně výchovná funkce je považována za nejvýznamnější funkci správněprávní odpovědnosti (vedle funkce signalizační, reparační a represivní). Smyslem uplatňování správněprávní odpovědnosti je výchovné, regulativní působení na narušitele právní povinnosti a zároveň i na ostatní subjekty správního práva. Ve správním řízení o uložení pokuty za porušení zákona o loteriích jde tedy toliko o zjištění rozhodné právní skutečnosti v tomto zákoně stanovené – nesplnění určité povinnosti. Skutková podstata těchto správních deliktů nic jiného (např. vázanost, podmíněnost, zdůvodnění závažnými a měřitelnými následky) neobsahuje. S tím souvisí i objektivní odpovědnost právnické osoby za protiprávní jednání, kdy se nezkoumá její vědomostní ani volní stav, resp. vztah k onomu protiprávnímu jednání. Jde o běžnou konstrukci norem správních deliktů.

Žalobce jako provozovatel kurzových sázek byl proto podle žalovaného povinen učinit veškerá možná opatření pro dodržení všech na něho dopadajících ustanovení zákona o loteriích. Dle předložených důkazů se tomuto snažil dostat, nicméně žalovaný má za to, že do jisté míry formálně, čemuž odpovídá rovněž skutkový stav, zjištěný městskou policií a posléze i správním orgánem.

Odpovědnost u deliktů právnických osob je podle žalovaného postavena na principu objektivní odpovědnosti, většinou absolutní, tedy bez možnosti liberace. Liberační důvody obecně pomáhají eliminovat přílišnou tvrdost zákona. Lze je formulovat tak, že odpovědná osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Vynaložení nutné péče je třeba posuzovat objektivně, subjektivní potíže právnické osoby nemohou vést ke zproštění odpovědnosti. Vnitřními poměry uvnitř právnických osob či podnikatelských subjektů se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. 6 A 109/2000-73, publikovaném pod č. 583/2005 Sb. NSS, v němž uvádí, že mezi liberační důvody nepatří skutečnosti spočívající výlučně ve vnitřních poměrech odpovědného subjektu. V daném případě jsou však veškeré liberační důvody z principu vyloučeny. Zákon o loteriích obsahuje řadu ustanovení, jež směřují k ochraně poskytované mladistvým, kteří v tomto smyslu představují zvláštní skupinu osob. Ustanovení § 1 odst. 8 zákona o loteriích představuje generální zákaz účasti na hře osobám mladším 18 let a provozovateli loterií nebo jiných podobných her proto stanoví povinnost učinit taková opatření, aby se tyto osoby nemohly hry zúčastnit. Za tímto účelem je provozovatel oprávněn požadovat předložení průkazu totožnosti příslušné osoby. Obdobně v ustanovení § 31 zákona o loteriích je stanoven striktní zákaz kurzového sázení osob mladších 18 let, přičemž provozovatel kurzových sázek je oprávněn vyžadovat předložení průkazu totožnosti z důvodu ověření věku sázejícího.

Jestliže tedy bylo skutečné jednání žalobce prostřednictvím jeho zaměstnance v rozporu s tvrzením žalobce - a to považuje žalovaný za naprosto prokázané - pak musel žalovaný uzavřít, že žalobce své povinnosti vyplývající ze zákona nedostál a není možné připustit žádnou okolnost, která by ho odpovědnosti zprošťovala.

K tvrzení žalobce, že se zcela evidentně jednalo o selhání jednotlivce a nikoliv zanedbání povinností žalobce, žalovaný uvedl, že odpovědnost za správní delikt má objektivní charakter a vědomá nedbalost zaměstnankyně proto žalobce nemůže zprostit odpovědnosti plynoucí mu z loterijního zákona. Bylo plně v kompetenci žalobce, aby dle svých možností korigoval a ovlivňoval výkon smluvené pracovní činnosti své zaměstnankyně, aby nedošlo k jejímu selhání. Chování zaměstnankyně pak nemůže být polehčující okolností žalobce, neboť tento nedostatečně zajistil opatření k zabránění sázek osob mladších 18 let.

K tvrzení žalobce, že po celou dobu správního řízení zmiňoval a v potřebném rozsahu dokládal všechna provedená opatření, a to včetně návrhů na doplnění dokazování výsledkem svědků, jež však správní orgán nezohlednil, žalovaný uvedl, že správní orgán zvažuje, zda navrhované důkazní prostředky postačují a které další je třeba použít, aby byl co nejvíce prokázán skutkový stav. Při hodnocení důkazů vzešlých z procesu dokazování není správní orgán vázán žádnými předem stanovenými pravidly, pokud jde o míru důkazů potřebných k prokázání určité skutečnosti nebo míru jejich věrohodnosti. Hodnocení důkazů probíhá podle jeho volného uvážení. Provedené důkazy samy o sobě ještě netvoří skutková zjištění. Je třeba každý z nich prověřit z hlediska jeho závažnosti, zákonnosti a pravdivosti (věrohodnosti), učinit závěr o úplnosti provedeného dokazování či potřebě dokazování doplnit a teprve posléze jednotlivě a v souhrnu provedené důkazy zhodnotit. Volné hodnocení důkazů je postaveno na vnitřním přesvědčení správního orgánu, v žádném případě však neznamená

libovůli v jeho postupu, nýbrž přísný logický postup opřený o znalost zákonů a jiných právních předpisů, právní vědomí, o všestranné a logické zhodnocení jednotlivých důkazů v jejich vzájemných souvislostech, s přihlédnutím ke všem okolnostem případu. Zhodnocení důkazů musí správní orgán přesvědčivě a přezkoumatelným způsobem odůvodnit. Jelikož správní orgán uložil žalobci pokutu za to, že nepřijal taková opatření, aby se osoby mladší 18 let nemohly účastnit kurzových sázek, a toto pokládá za zcela prokázané, bylo nadbytečné vyslýchat navrhovaného svědka, který měl dle tvrzení žalobce pouze potvrdit pravidelnost kontrol podřízených zaměstnanců. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 9 As 30/2009-163, „*pokud správní orgány opatří dostatek podkladů pro svá rozhodnutí, na základě kterých je skutkový stav zjištěn dostatečně přesně a úplně, a odůvodní neprovádění dalšího dokazování, nelze jim oprávněně vytýkat, že neprovedly další důkazy k prokázání skutkového tvrzení účastníka řízení, které bylo na základě jiných dostatečně provedených důkazů shledáno jako nevěrohodné. Naopak žalobce v daném řízení nesplnil svou povinnost součinnosti a povinnost navrhopvat ke svým tvrzením relevantní a jemu známé důkazy. Tuto povinnost lze interpretovat jinými slovy tak, že účastník řízení je povinen předkládat správnímu orgánu pouze věrohodná tvrzení, která mohou mít pro správní řízení určitou důkazní hodnotu, nikoliv správní orgán "zahlcovat" údaji, jejichž existenci či důvěryhodnost nejsou ochotni sami prokazovat, přestože jim v tom nic nebrání, a naopak požadovat jejich prokázání po správním orgánu“.*

K tvrzení žalobce, že sázky byly nabrány s marginálním vkladem a že výše vkladu má přímý vliv na společenskou nebezpečnost správního deliktu, žalovaný uvedl, že výše vkladu není podstatná pro naplnění materiálního znaku správního deliktu, jelikož materiální znak správního deliktu spočívá ve skutečnosti, že jednání je škodlivé, porušující nebo ohrožující zájem společnosti. Jednání žalobce zcela prokazatelně ohrožuje zájem společnosti na ochraně mladistvých před škodlivostí účasti na loteriích a jiných podobných hrách, z tohoto důvodu správní orgán správně vyhodnotil, že materiální znak je v tomto případě zcela naplněn.

K tvrzení žalobce, že je uložena pokuta nepřiměřená, žalovaný uvedl, že konkrétní výše pokuty je výsledkem správního uvážení správního orgánu příslušného k rozhodování, který je však při svém rozhodování vázán mantinely zákona. Pokud by překročil zákonné limity, došlo by k porušení zásady zákonnosti, a tím i k porušení čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Své rozhodnutí musí správní orgán vždy odůvodnit, což je potvrzeno bohatou judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 30. 5. 2008, č. j. 4 As 35/2007-120, a ze dne 25. 6. 2008, č. j. 7 As 45/2007-79). Podle žalovaného sankce nemůže být zanedbatelná a měla by reflektovat majetkové poměry delikventa. Otázkou ukládání správních sankcí se zabýval rovněž Ústavní soud například v nálezech ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02, ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 12/03, a ze dne 25. 10. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 14/09. Jak vyplývá z výše citovaných nálezů Ústavního soudu, rozhodujícím hlediskem pro posouzení účelu zásahu ve vztahu k použitým prostředkům je zásada proporcionality. Výše postihu proto obecně nemůže být tak nízká, že by pozbyla preventivního účinku vůči všem ostatním. Na druhé straně však represivní opatření nesmí překročit rámec cíle, který sledují.

Odůvodnění napadeného rozhodnutí se zabývá povahou i stupněm nebezpečnosti jednání žalobce pro společnost, žalovaný vzal v úvahu i polehčující okolnosti a stanovil pokutu při spodní hranici zákonného rozpětí. Žalovaný má za to, že při určení výše ukládané pokuty zohlednil nezbytná zákonná hlediska a že z rozhodnutí je zřejmé, které konkrétní skutečnosti vzal při určení výše pokuty za podstatné, jakým způsobem je hodnotil a jak se vypořádal s odvolacími námitkami. Pokutu ve výši 3 % zákonem stanovené maximální výše za řešený správní delikt, který nebyl hodnocen jako méně závažný, považuje žalovaný za

přiměřenou a je přesvědčen, že při stanovení výše pokuty nedošlo k překročení mezi správního uvážení či zneužití tohoto uvážení. Žalobce podle něj ostatně nepředložil žádné důkazy o neadekvátní výši uložené pokuty a pouhé konstatování „neadekvátnosti“ tedy nemůže obstát. Závěrem žalovaný poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, podle nějž *„ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva) správního orgánu, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. Na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jejímiž se soud musí při posuzování správní věci k žalobní námitce zabývat, je oblast správní diskrece soudní kontrole prakticky uzavřena. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení uvážení soudcovské a sám rozhodl, jaká pokuta by měla být uložena. To by mohl soud učinit podle § 78 odst. 2 s.ř.s. jen na návrh žalobce, pokud by dospěl k závěru, že pokuta byla správním orgánem uložena ve zjevně nepřiměřené výši“*. Žalovaný má za to, že zohlednil zákonem stanovená kritéria, jeho úvahy jsou racionální a souladné se zásadami logiky. Uložená pokuta není pro žalobce likvidační, neboť odpovídající důkazy žalobce nepředložil a ani s ohledem na výši pokuty nelze takový důsledek bez dalšího dovozovat.

Vzhledem k tomu, že žaloba je včasná, jedná se rozhodnutí napadnutelné žalobou podle § 65 s. ř. s. a jsou splněny i zbylé podmínky řízení, Krajský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných námitek. Přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (viz § 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.

Soud vyzval účastníky řízení, aby se vyjádřili, zda ve věci požadují nařídit jednání. Žalovaný s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasil, žalobce se v poskytnuté lhůtě nevyjádřil. Soud proto o žalobě rozhodoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání.

Obsahem správního spisu je především oznámení o podezření ze spáchání správního deliktu, jehož přílohou je úřední záznam o odnětí věci sepsaný dne 2. 11. 2012 městskou policií statutárního města Havířov a dva odňaté doklady o přijatých sázkách na výsledky sportovních utkání, a to ze sázky 5,- Kč (potenciální výhra 741,- Kč) a 10,- Kč (výhra 1.003,- Kč). Podle oznámení prováděla uvedeného dne ve 14:15 hlídka Městské policie Havířov kontrolní činnost u pobočky sázkové kanceláře žalobce umístěné na adrese Nám. x, kde si povšimla mladíka zjevně mladšího 18 let, který se pohyboval v prostoru sázkové kanceláře u sázkového terminálu. Podle toho, že hlásil obsluhu čísla sázek, bylo zřejmé, že zde sází. Hlídka tedy počkala, až bude mladík vycházet z provozovny a následně provedla jeho kontrolu, při níž bylo zjištěno, že je narozen dne 3. 1. 1997 (tj. bylo mu 15 let). Mladistvý na dotaz uvedl, že si bez pomoci jiné osoby v sázkové kanceláři vsadil na sportovní utkání, což doložil doklady o uzavření sázky. Kromě toho uvedl, že zde sázel již několikrát a také mu zde byla vyplacena případná výhra. Následně byla kontaktována i obsluha pobočky sázkové kanceláře, která doznala, že od mladistvého přijala sázky, aniž by žádala prokázání jeho věku a byla si vědoma, že se jedná o osobu mladší 18 let. Mladistvému byly odejmuty doklady o uzavřené sázce a byly přiloženy k tomuto oznámení.

V této souvislosti ustanovení § 1 odst. 8 loterijního zákona stanoví, že účastníkem loterie nebo jiné podobné hry (dále jen "sázející") může být jen fyzická osoba, která dovršila 18 let věku a která v souladu s herním plánem uhradí vklad (sázku) provozovateli předem,

a to v hotovosti nebo bezhotovostně. Osobám mladším 18 let je účast na loteriích a jiných podobných hrách zakázána. Provozovatel loterií a jiných podobných her musí učinit taková opatření, aby se tyto osoby nemohly hry zúčastnit. K tomuto účelu je oprávněn požadovat předložení průkazu totožnosti.

Podle ustanovení § 48 odst. 1 písm. c) loterijního zákona finanční úřad uvedený v § 46 odst. 1 písm. c) uloží pokutu do výše 10.000.000,- Kč právnické nebo fyzické osobě, která bez povolení, které by bylo oprávněno vydat ministerstvo, provozuje nebo organizuje loterii, tombolu nebo jinou podobnou hru, nebo ji provozuje v rozporu s tímto zákonem nebo poruší zákaz stanovený v § 1 odst. 5 nebo § 4 odst. 10.

Z dikce ustanovení § 48 odst. 1 písm. c) loterijního zákona vyplývá, že správního deliktu podle tohoto ustanovení se dopustí právnická osoba bez dalšího již tím, že poruší při provozování loterie či jiné podobné hry některé z ustanovení loterijního zákona. Správní delikt zakotvený v tomto ustanovení je tedy založen na absolutní objektivní odpovědnosti provozovatele loterie či jiné podobné hry bez možnosti vyvinění. Jde tedy o nejprísnejší konstrukci odpovědnosti za správní delikt, kde k naplnění objektivní stránky deliktu postačuje porušení ustanovení loterijního zákona (např. povinnosti učinit taková opatření, aby se loterie či jiné podobné hry nemohly zúčastnit osoby mladší 18 let věku ve smyslu § 1 odst. 8 loterijního zákona). Otázky míry zavinění provozovatele loterie či jiné podobné hry, okolností, za nichž ke spáchání správního deliktu došlo, či učinění veškerých možných opatření k zabránění spáchání správního deliktu jsou proto pro posouzení odpovědnosti za delikt irelevantní a mohou být zohledněny toliko v úvaze správního orgánu o výši uložené pokuty.

Soud proto nepřisvědčil námitkám žalobce, že mu nemůže být přičítáno k tíži protiprávní jednání jeho zaměstnankyně, byť by ji dostatečně proškolil a poučil a učinil tak všechna možná opatření, která lze po něm spravedlivě požadovat, a stejně tak nebylo na místě zohledňovat, že částky vsazené nezletilým byly marginální, neboť ani jedna z těchto skutečností není vzhledem k dikci zákona rozhodná pro posouzení odpovědnosti žalobce. K závěru, že žalobce odpovídá za správní delikt, postačuje zjištění, že se nezletilá osoba účastnila loterie či jiné podobné hry provozované žalobcem, neboť pokud by žalobce splnil povinnost stanovenou v § 1 odst. 8 loterijního zákona, byla by účast nezletilého vyloučena. Jak soud zjistil ze spisu, k takovému porušení loterijního zákona skutečně došlo a ostatně žalobce ani tato skutková zjištění správního orgánu nerozporoval. V tomto směru se tedy soud plně ztotožňuje s názorem žalovaného prezentovaným ve vyjádření k žalobě a pro stručnost na něj odkazuje.

Pokud jde o zpochybňovaný smysl objektivní deliktní odpovědnosti, soud jen doplňuje, že jejím smyslem je ve smyslu individuální, ale i generální prevence působit na provozovatele loterií, tombol nebo jiných podobných her v tom směru, aby jimi přijímaná opatření, jež mají předcházet porušování zákonem vyžadovaných povinností, byla v zájmu těchto samotných provozovatelů z jejich strany kontinuálně revidována a vylepšována v souladu s tím, jak se vyvíjí jejich činnost, a aby zde byl dostatečný tlak na jejich skutečnou funkčnost, tj. aby např. nezůstávaly pouhým formálním souborem opatření, které jsou sice zpracovány a nechají se podepsat odpovědným osobám, v praxi by však v konkurenci s hospodářskými zájmy provozovatelů zůstaly přehlíženy nebo dokonce obcházeny. Aniž by chtěl soud v tomto směru spekulovat o praxi žalobce, je třeba poukázat na to, že právě takto konstruovaná deliktní odpovědnost může v obecném měřítku také účinně předcházet tomu, aby např. provozovatelé neformálně tlačili na maximalizaci příjmů rozšiřováním klientely

a v případě zjištění porušení zákazů stanovených loterijním zákonem ponechávali odpovědnost zcela na svých zaměstnancích.

Jako zcela absurdní pak lze označit přírůstek žalobce, že jeho pozice je srovnatelná s pozicí provozovatele televizního vysílání, který by měl být činěním odpovědným za jednání diváků – rodičů nezletilých dětí. Žalobce v tomto směru zcela přehlíží, že osoba odpovědná za provoz jeho pobočky je jeho zaměstnancem a z povahy svého pracovního zařazení je oprávněna přinejmenším v rozsahu přijímání sázek a výplaty výher jednat jeho jménem. Současně je žalobce z pozice zaměstnavatele oprávněn jí dávat příslušné pokyny a je tedy ve zcela odlišné pozici než provozovatel televizního vysílání k divákům.

Soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že jím předložené důkazy v odvolacím řízení byly nesprávně odmítnuty, jelikož pouze reagoval na úvahu správního orgánu, že zřejmě nedostatečně u svých zaměstnanců provádí kontroly dodržování jejich povinností, kterou nemohl v žádném případě předjímat.

Z oznámení o zahájení správního řízení ze dne 5. 3. 2013, č. j. 58465/13/4000-4900-050264, v první řadě vyplývá, že již v řízení v prvním stupni bylo vysloveno podezření, že žalobce „nepřijal opatření, která by vedla k dodržování zákazu účasti na kurzových sázkách pro osoby mladší 18-ti let“. Žalobce tedy mohl předložit veškeré v úvahu připadající důkazy svědčící o tom, že zákonné povinnosti dostal, na počátku řízení. To však pro věc významné není, protože jak uzavřel i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS: „V řízení o správním deliktu se neužije § 82 odst. 4 správního řádu (koncentrace řízení). Obviněný v tomto řízení může uplatňovat nové skutečnosti a navrhopvat nové důkazy i v odvolání a správní orgán nemůže odmítnout provést navržené důkazy pouze s poukazem na to, že nebyly navrženy v řízení v prvním stupni (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 96/2008-115, č. 1856/2009 Sb. NSS a ze dne 27. 11. 2012, čj. 1 As 136/2012-23, č. 2786/2013 Sb. NSS). Omezování skutkových tvrzení či důkazních návrhů jen na některé stadium řízení by bylo popřením práva na obhajobu, jež má i v řízení o přestupku své nezastupitelné místo. Nevypořádání se s takovými dříve neuvedenými tvrzeními a důkazy však nemůže způsobit nepřezkoumatelnost rozhodnutí I. stupně vedoucí k jeho zrušení, není-li jinak v rozporu s plněním povinnosti správního orgánu ke zjištění skutkového stavu věci bez důvodných pochybností v rozsahu potřebném pro rozhodnutí.“

Podstatné je, že žalovaný navrhané důkazy nepominul. Výslech zaměstnankyně významný pro věc nebyl, neboť okolnosti, jež měly z jejího výsledku vyplynout (její proškolení a seznámení se zákazem hry mladistvých), žalobce v řízení doložil listinnými důkazy. Tyto listinné důkazy přitom žalovaný nepominul, jak žalobce naznačuje. Pro samotný závěr o spáchání správního deliktu významné nebyly, jak již soud nastínil shora, žalovaný je však správně zohlednil při stanovení výše sankce, neboť k nim přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Namítá-li žalobce, že je uložena pokuta nepřiměřená, soud předně konstatuje, že výše pokuty je otázkou správního uvážení správního orgánu, kde soudu přísluší toliko posouzení jeho zákonnosti a jeho nezneužití. Protože podle příslušného ustanovení loterijního zákona hrozila žalobci pokuta do výše 10.000.000,- Kč, je pokuta ve výši 300.000,- Kč v mezích stanovených zákonem.

Z odůvodnění rozhodnutí orgánu prvního stupně přitom plyne, že konkrétní výši pokuty stanovil orgán prvního stupně na základě úvahy, že existují i mnohem závažnější jednání (např. dlouhodobé a opakované pořádání spotřebitelské loterie) spadající pod shodnou

skutkovou podstatu a za odpovídající tak považoval ukládání pokuty v dolní polovině sazby. Protože se porušení týkalo osoby mladší 18 let, která snadněji podléhá souvisejícím rizikům, zhodnotil následky porušení loterijního zákona jako závažné. S přihlédnutím na potřebu represivního a preventivního účinku pokuty a současně se zřetelem k zákazu ukládání pokut majících likvidační charakter určil jako výchozí částku pokutu ve výši 500.000,- Kč. Tu ovšem podstatně snížil právě z důvodu existence polehčujících okolností, které spatřoval v tom, že žalobce zaslanými listinami doložil, že implementoval zákaz účasti osob mladších 18 let na loteriích a jiných podobných hrách do svých interních předpisů, v tom, že mu nebylo prokázáno úmyslné porušení zákona a že ve správním řízení spolupracoval, a to na částku 300.000,- Kč. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí s touto úvahou orgánu prvního stupně ztotožnil, neboť je dle jeho názoru v mezích zákona, v souladu s pravidly logického uvažování a podklady úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.

Soud takto postavenou úvahu žalovaného vnímá jako založenou na relevantních a správných vstupních údajích, racionální a nediskriminační, v souladu se závěry žalovaným citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 – 36, konstatuje, že žalovaný i správní orgán prvního stupně postupovali v mezích zákona a nevybočili z mezí správního uvážení, ani jej nezneužili. Byť by si soud dokázal představit i některá další kritéria při zvažování výměry pokuty (např. rozlišení mezi škodlivějšími případy hry na automatech či v kasinu a méně rizikovými nákupy losů či právě vsazením poměrně nízkých částek na výsledky sportovních utkání, zohlednění výše vložených prostředků či otázky jednorázového pochybení či jeho opakování, hospodářská síla delikventa), jejich význam by při zákonném rozpětí ukládané pokuty až do 10.000.000,- Kč byl z hlediska skutečně uložené pokuty zanedbatelný. Soud tak nemá prostor ani důvod nahrazovat správní uvážení žalovaného, protože výše uložené pokuty ani podle jeho přesvědčení není nepřiměřená.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem tedy soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly. Proto soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná

nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 2. února 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová